

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Eina 3-ji metal | 1948 m. gegužės 9 d. | Kaina 20 kp
№ 37 (92)

Istorinė tarybinės liaudies pergalė

Šiandien visa tarybinė liaudis švenčia istorinę Pergalės dieną. Prieš trejus metus Tarybinė Armija paklupdė hitlerinę Vokietiją, tuo suteikdama daugeliui Europos tautų laisvę ir nepriklausomybę. Išlaisvintos Europos tautos niekuomet nepamirš tų aukų, kurias padėjo tarybinė liaudis pergalės reikalui. Pasaulio istorija dar nežino tokių grumtynių, kurias turėjo pernešti tarybinė liaudis Tėvynės kare. Tarybinis žmogus nežinojo nieko nenugalimo, jis negailėjo nei gyvybės, kad apginti vienintelę pasaulyje socializmo šalį. Tarybinis žmogus, išauklėtas begalinio atsidavimo tarybinei Tėvynei ir Leninui — Stalino partijai, šioje kovoje negali susvyruoti.

Tarybinės liaudies istorinė kova buvo apvainikuota pergale, nes jai vadovavo mūsų išmėginta šlovingoji bolševikų partija — visų mūsų pergalų įkvėpėja ir organizatorė. Per amžius tarybinė liaudis ir visai žmonijai švies didžiojo vado ir karvedžio Stalino vardas, kurio genijus tvirtai vairavo mūsų didžiąją šalį į galutinės pergalės tikslą. Stalino genijus yra pažymėtas milžiniškais organizaciniais darbais karo eigoje. Geniali stalininė strategija karė Tarybinės Armijos naudai didžiausias karo kautynes. Prieš trejus metus lietuvių tauta, dėka Tarybinės Armijos pergalės, pasikėlė naujam kurybiniam darbui, savo liaudies ir didžiosios Tėvynės gerovei. Nuo pergalės dienos praėjo treji metai. Tarybinė liaudis pasiekė didelių laimėjimų pokarinėje statyboje. Žymiai pagerėjo darbo žmonių gyvenimas.

Nemaži laimėjimai pasiekti pokariniais metais ir Kupiškio apskrityje. Šiandien kiekviename kaime yra kultūros židiniai.

Sėja baigiama

Pasinaudodami palankiomis oro sąlygomis, Subačiaus valsčiaus darbo valstiečiai masiškai pradėjo sėjos darbus. Valsčiaus vasarinių kultūrų sėjos planas jau įvykdytas daugiau kaip 60 proc. Šakniavaisiais apsodinta 90 ha, cukriniais runkeliais — 21 ha. Vasarinių kultūrų sėjos darbuose nuo pat pradžios pirmuoja Bygailių apylinkė, įvykdžiusi 85 proc. apylinkės sė-

jos plano. Šios apylinkės valstiečiai drg. drg. Vasiliauskas, Stakė, Šateika ir daugelis kitų jau visu 100 proc. atliko vasarinių kultūrų sėją. Bygailių apylinkės valstiečiai seka ir Dvariškių apylinkė. Šios apylinkės sėjos planas įvykdytas 70 proc. Sparčiais tempais pavasario sėja vyksta visose Subačiaus valsčiaus apylinkėse.

V. Magylis

NĖ VIENO DARBO ŽMOGAUS BE PASKOLOS OBLIGACIJŲ!

Už penkmetį per ketverius metus

Paskolos paskelbimas gavo gyvą pritarimą Aukštupėnų valsčiaus, Laičių apylinkės darbo valstiečių tarpe. Šios apylinkės darbo valstietis drg. P. Ožys paskolino 500 rublių grynais pinigais ir pareiškė: — Šiandien aš noriu padėkoti tarybinei vyriausybei už tėvišką rūpinimąsi darbo žmonėmis. Todėl paskolą pasirašysiu visi kaip vienas! Tas bus įnašas į penkmečio plano įvykdymą per

ketverius metus.

Palaikydami drg. Ožio iniciatyvą valstiečiai drg. Vaitkūnas, Sarapinas ir Varnauskienė irgi pasirašė po 500 rublių, dalį įnešdami grynais pinigais.

Gilus patriotizmo jausmas pasireiškė ir pas valstiečius drg. drg. Bukauska, Gasparonį, Tamošiūną ir kitus, kurie paskolos pasirašė po 250 rub.

M. Jaunius

Balys Šiaurys

PERGALĖS DIENA

Kadaise žiaurus mušiai užė,
Žygiavo vyrai — karžygiai,
O šiandien pergalės dainužė
Užtrauksime smagiai.

Dainuoja traktoriai, mašinos,
Ir šlama dirvoje rugiai
Ir puikios vėliavos šilkinės
Plasnoja, lyg drugiai.

Ir žengia mūsų tvirtos gretos!
Laisva šalis — plati, graži.
Visur, visur, o kur tik matos,
Suangę ir maži...

O vis tik žiaurus mušiai užė —
Dejavo žustanti draugai.
Už tai Devintąją Gegužės
Minėsime ilgai.

Kad atskurtų žemės ūkį

Gyvai vyksta III-sios Valstybinės paskolos TSRS liaud. ūkiui atkurti ir išvystyti pasirašymas Subačiaus valsčiuje. Valsčiaus tarnautojai ir apylinkių darbo valstiečiai su entuziazmu skolina savo sutaupas valstybei. Subačiaus Valsė. Vykdomojo K-to tarnautoja drg. Gutpetrytė pasirašė savo pusantro mėnesio uždarbio sumą. Papilių apylinkės darbo valstiečiai drg. drg. Zubas ir Skukauskas pasirašė po 500 rubl. Duodamas 200 rubl. grynais pinigais valstietis drg. Zubas pareiškė: „Skolinu valstybei pinigus norėdamas, kad greičiau atsistatytų mūsų miestai, atskurtų žemės ūkis“.

Šių valstiečių patriotiniu pavyzdžiu seka ir kitų apylinkių valstiečiai. O Surdegio apylinkės valstiečiai jau baigė paskolos realizavimą.

M. Martynaitis

Pirmaujanti apylinkė

Paskelbus III-ją Valst. paskolą TSRS liaudies ūkiui atkurti ir išvystyti, Aukštupėnų valsčiaus, Jutkonių apylinkės darbo valstiečiai gyvai pradėjo skolinti valstybei savo sutaupas. Jie pirmieji Aukštupėnų valsčiuje įvykdė paskolos pasirašymo planą.

Šios apylinkės darbo valstietis drg. Pūronas paskolino valstybei 400 rublių, dalį iš jų įnešdamas grynais pinigais. Tos pačios apylinkės darbo valstietis drg. Čiurlys paskolino valstybei 300 rublių.

Jutkoniečiai ir kitų apylinkių darbo valstiečiai paskolos pasirašymą tęsia toliau.

J. Avyžius

Virš duotojo plano

Su dideliu džiaugsmu Skapiškio valsčiaus darbo valstiečiai sutiko III-sios Valstybinės paskolos TSRS liaudies ūkiui atkurti ir išvystyti paskelbimą.

Skapiškio apylinkės valstiečiai, pirmieji valsčiuje įvykdė paskolos pasirašymo planą 115 proc.

Nuo jų neatsiliko ir Tatkonių apylinkės darbo valstiečiai, kurie jau įvykdė 108,5 proc. plano.

J. Baldys

Planas viršytas

Jutkonių apylinkės darbo valstiečiai pirmieji Aukštupėnų valsčiuje įvykdė Trečiosios Valstybinės paskolos TSRS liaudies ūkiui atkurti ir išvystyti planą. Gegužės 6 d. paskolos pasirašymo planas buvo įvykdytas 100 proc. Platų aiškinamąjį darbą pravedė Laičių apylinkėje drg. Lukošinas.

L. Augulis

Garbė didvyriškai tarybinei

1945. V. 9

Visa tarybinė šalis pakilo į kovą už laisvę ir gyvenimą. Nuotraukoje: Nauji kariuomenės ir tankų rezervai išvyksta į frontą.

Nebetoli visiško išsilaivimo diena. Lietuviškos Tarybinės Armijos junginio artilerija važiuoja paskui bėgančius hitlerininkus per Kretingą.

Vokiškieji okupantai išvyti iš gimtosios žemės. Darbo žmonės grįžta į namus, iš kurių bėgantieji hitlerininkai juos buvo išvarę.

Priešas sutriuškintas, Tarybinė liaudis sparčiai gydo karo padarytas žaizdas. Tarybinės Armijos karys budriai saugo mūsų plačiosios Tėvynės sienas.

Už bendrą reikalą

1943 m. vasarą Biržų apskrityje ribose susiorganizavo „Kestučio“ vardo partizanų būrys, vadovaujamas drg. Vasiliaus. Bėgo dienos — augo partizanų gretos.

Mūsų būrys du kartu užpuolė važiuojančius vokiečius, nuvertė keletą vokiškųjų ešalonų su municija. Jie daug rūšių sukėlė oberleitenantui Francui. Jam dalyvaujant buvo sudegintas Miliūnų kaimas. Pasiryžo jis ir mus sunaikinti. Biržų apylinkėse susitikome su 450 vokiečių ir po 8 valandų aštrių kautynių iš 36 mūsų grupės partizanų dalis apeina vokiečiams iš užpakali, ir jie, patekę į kryžminę ugnį, išlaksto.

Po mūšio tarp daugelio užmuštų vokiečių buvo ir oberleitenantas Francas. Po savaitės vokiečiai pasiuntė prieš mus 2 500 kareivių su gausia artilerija ir lėktuvais. Bet mūsų būrys jiems buvo nesugauzamas ir toliau tęsė kovą.

1944 m. birželio 13 d. aš ir trys kiti draugai, vykdydami svarbų uždavinį, patekom į 100 vokiečių apsupimą, bet automatų ugnimi prasimušėme iš vokiečių žiedo.

Artėjant Tarybinei Armijai, Biržų — Rygos plento ruože sunaikinau dar 5 vokiečių automašinas su artilerijos sviediniais. Tą pat padaro ir kiti mūsų būrio draugai. Tokiu būdu mūsų būrys daug prisidėjo prie Biržų išvadavimo, užkirsdamas šovinių pristatymą plentu. Liepos pabaigoje būrys susitiko su Tarybinės Armijos kariais.

D. Samoilovas,
Buvo „Kestučio“ partizanų būrio grupės vadas

Nikolajus Aleksandras Bulganinas TSRS Ginkluotųjų Pajėgų Ministras, Tarybų Sąjungos Maršalas

Tik treji darbo metal

Prieš trejus metus pasibaigė tūmą išsikraustyti per 24 val. Didysis Tėvynės karas. Tai iš Klaipėdos — smetoninė vyndidelis laiko tarpas, tačiau riaušybė paklusniai tą padarė. per tą laiką tarybiniai žmonės atsiekė didelių laimėjimų. Tik įstojus į brolišku tautų šeimą, mums tapo užtikrintas saugumas. Dabar mes galime būti draus, nes mūsų ramų socialistinį darbą saugo nenugalimos Tarybinės Armijos kariai. Kartu su tarybine liaudimi eina visos naujosios demokratijos šalys. Visų mūsų bendras reikalas kovoti prieš naujo karo kurstytojus už taiką, už demokratiją.

Kiekvienoje apylinkėje yra įsteigti kultūros židiniai — klubai — skaityklos. Tokių rezultatų per tris pokarinius metus jokių būdu nebūtų galėję atsiekti smetoniniai valdovai. Gera prisimenu smetoninės kariuomenės „galybę“. Panorėjo lenkai atimti Vilnių — atėmė. Vokiečiai davė ultima-

A. Gutaravičius,
Demobilizuotas Tarybinės Armijos karys, subačiaus stoties miest. gyventojas.

Pergalės diena

Prieš 4 metus, 1944 m. gegužės 9 d., Didysis Stalinas savo istoriniame kreipime į tarybinę liaudį paskelbė apie pergalingą Tėvynės karo pabaigą. Didvyriška tarybinės liaudies kova prieš hitlerinę Vokietiją pasibaigė dar nematyta pergale: priešas, turėjęs galingiausią agresyvinę armiją, kada nors egzistavusią pasaulyje, buvo visiškai sutriuškintas jo paties teritorijoje ir priverstas besąlygiškai kapituliuoti.

Ketverių metų karas, kurį Tarybų Sąjungai primetė hitlerinė Vokietija, buvo mūsų šalies laimėtas dvikovoje prieš galingą priešą. Per visą karo laiką Tarybų Sąjunga rėmėsi tik savo jėgomis. Sąjungininkų kariniai tiekimai mūsų šaliai buvo simbolinio pobūdžio ir reikšmės karo operacijoje neturėjo. Užtenka nurodyti, kad ginklai, kuribus Tarybų Sąjunga gavo iš JAV ir Anglijos, tesudarė apie 5 proc. tų milžiniškų ginklų masių, kuriuos gamino mūsų pačių pramonė. Lemiamas kautynės, išsprendusias karo likimą, — kautynės ties Maskva, Stalingradu, Kursku — Tarybinė Armija laimėjo tuo metu, kai Europoje nebuvo jokių kitų frontų ir hitlerinė karo vadovybė galėjo laisvai mesti prieš Tarybų Sąjungą visas savo jėgas. Antras frontas Europoje buvo atidarytas tuo metu, kai paaiškėjo, jog Tarybų Sąjunga gali pati sutriuškinti

hitlerinę Vokietiją ir Tarybinė Armija tokiu būdu galės nužiuoti iki pat Lamanšo. Kaip įrodyta Tarybinio Informacinio biuro istoriniuose duomenyse „Istorijos falsifikatoriai“, reakciniai sluoksniai Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Anglijoje tyčia uždelė antrojo fronto atidarymą, siekdami, kad karo elgoje Tarybų Sąjunga nusilptų ir netektų savo reikšmės kaip didžioji ir galingoji valstybė. Tie klastingieji vakarų imperialistų siekimai gėdingai sužlugę, lygiai kaip ir hitlerinės Vokietijos kariniai tikslai.

Tarybų šalis, remdamasi savo pačios galingomis jėgomis, smogė hitlerinei Vokietijai vieną smūgį po kito. Karo eigoje Tarybų Sąjungos galia nuolat kilo. Nepaisant to, kad trečdalis mūsų pramonės atsidadė prieš okupaciją ir kitas trečdalis liko pafrontėje ar karinių veiksmų zonoje, tarybinė pramonė pajėgė išvystyti tokią gamybą,

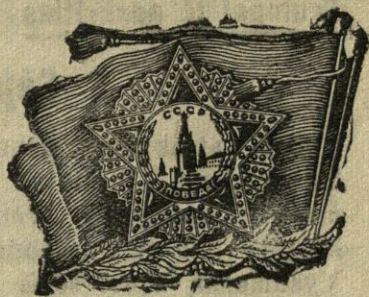

liaudžiai, liaudžiai—nugalėtojai!

Mes buvom nenugalimi

1948. V. 9

Mūsų junginio dalinys turėjo užimti patogiajį įstiprintą gynybos poziciją. Mes iš savo pozicijų turėjome puikią galimybę sekti ir kontroliuoti priešo užnugario veiklą. 1943 m. birželio mėnesio pradžioje priešo pusėje pastebėjome pasiruošimus, o liepos mėn. 5 d. hitlerinė armija siaurame fronte ruožo pradėjo milžiniško masto puolimą.

Liepos mėn. 5 dienos rytą išgirdome kažkokį keistą, duslų užesį. Praėjus kelioms minutėms, šis užimas virto į pragarišką griaudimą. Virš mūsų pozicijų pasirodė šimtai hitlerinų, meseršmitų, papildami ant apkasų gausybę bombų. Priešo artilerija taip pat perėjo į puolimą.

Mūsų baterijos vadas leit. Drasutis, neatsitraukdamas nuo žiuronų, akyliai tęsė sekimą savo gynybos bare. Staiga iš kitos Jagorovnos kaimo pusės pasirodė apie 120 vokiškųjų „tigrų“, prie kurių prisiglaudę slinko priešo pėstininkai. Distancija tarp puolančio priešo ir mūsų pozicijų kaskart mažėjo: 500, 300, 150 metrų.

Pasigirsta baterijos vado komanda: „Radistas Žlėba, perduokite į bateriją orientyrus; 2 kairiau, o, 5 bėgamoji ugnis“. Ir pradėjo griauti mūsų bateriją. Puolantis priešininkas, patekęs į tokias nemalonias vailiškes, sumišo ir apsisusto vietoje. O mums to tik ir reikėjo. Kaip tik tą minutę griebėmės priešą vailšinti šautuvų ir automatų kulkų lietumi. Po kelių mūsų minučių priešą priverstume atsitraukti, paliekant mūsų lauke 8 sudaužytus tankus ir didelį skaičių užmuštų bei sužeistų savo kareivių ir karininkų.

Nors priešas dar kelis kartus bandė pralaužti mūsų gynybos liniją, bet visuomet būdavo priverstas pasitraukti su dideliais nuostoliais. Mes, pripratę prie tokių priešo atakų, pradėjome jaustis visai ramiai, nes galutinai įsitikinome, kad mūsų pozicijos ir karių valia yra nepalaužiami.

Liepos mėn. 9 d. mūsų dalinio politinis vadovas pranešė, kad už valandos teks mums pereiti į kontrataką. Koks buvo kareivių bei vadų

dvasilinis pakilimas! Kiekvienas suprato ir buvome tvirtai įsitikinę, kad priešo jėgos jau daugumoje išelkvotos ir ruošiamas puolimas mums tikrai pavyks. Naktį, su radio stotele ir žvalgiais, pralindę į priešo užnugarį ir susirišę su savo baterija bei divizionu padėjome savajai artilerijai sunaikinti priešo ugnies taškus. Pradėjus aukšti, mūsų pėstininkai, artilerijos, aviacijos bei motorizuotų dalių remiami, perėjo į ataką ir tuoju pralaužė vokiečių gynybos linijas. Nuo to laiko pradėjo ir birėti visa priešo gynybos linija taip išgarsėjusio Oriolo—Kursko lankė.

Už šį garbingą gynimąsi ir sėkmingą vokiečių fronto pralaužimą Lietuviškasis Tarybinės Armijos junginys gavo drg. Stalino padėką.

V. Šutinas, Apdovanotas „Šlovės“ ordinu, „Už kovos nuopelnus“, ir „Už narsumą“ bei „Už pergalę prieš Vokietiją 1941—1945 m. m. Tėvynės kare“ medaliais.

Už laisvę ir gyvenimą

Mūsų dalinys po aršių mūšių užima Štetiną. Mieste nėra gyvos dvasios. Visi namai tušti. Vokiečiai jaučiasi daug nusikaltę prieš tarybinę liaudį ir bijosi gauti užsitarnautą atlyginimą. Daugumoje namų matosi Prancūzijos, Tarybų Sąjungos menininkų darbo paveikslai ir kiti namų apyvokos daiktai. Juos hitlerininkai plėšikai atsiuntė

prisiplėšę iš okupuotų kraštų. Ilgai stovėti vietoje netenka. Mūsų kariuomenės dalinys visą laiką negailestingai persekioja priešą. — Mūsų eina Berlyno gatvėse. „Mūsų kariuomenė įžengė į fašistinio žvėries lizdą Berlyną!“ — praneša mums pulko vadas. Kiekvienas karys dar tvirčiau suspaudžia ginklą. Kažkaip jau jaučiamas širdyje perga-

lės jausmas. Išskyla prieš akis tas sunkus nueitas kelias, tas vargas, padėtas vardan pasaulio laisvės ir gyvenimo. Išaušta gegužės 9 d. Kariai vienas kitą sveikina su didžiąja pergale. Fašistinė Vokietija besalygiškai kapituliuavo!

J. Petrauskas, Buvęs Tarybinės Armijos seržantas

ir išleisti tokias mases puikiausių ginklų, prieš kurias pasirodė bejėgė hitlerinė Vokietija, kurios armiją aptarnavo beveik visos Europos pramonė.

Tarybinė armija iki pat paskutinių karo dienų kovojo prieš pagrindines hitlerinės Vokietijos jėgas ir jas sumalė. Tarybinio ginklo pergalės ties Varšuva, Budapeštu, Viena ir Karaliaučium, Berlyne šturmas, greta istorinių Tarybinės Armijos pergalų ties Maskva, Stalingradu, Leningradu, Kursku, amžina šlove apgaubė mūsų didžiąją Tėvynę.

Iš karo prieš hitlerinę Vokietiją Tarybų Sąjunga išėjo galingesnė negu ji buvo anksčiau. Ji neišmatuojamai

sustiprino savo tarptautinę padėtį, pakėlė savo tarptautinį autoritetą, tapo švyturiu visoms laisvę mylinčioms pasaulio tautoms.

Tėvynės karas prieš hitlerinę Vokietiją, laimėtas vadovaujant bolševikų partijai, genialiam karvedžiui draugui Stalinui, parodė pasauliui visą socialistinės santvarkos jėgą ir jos pranašumus prieš kapitalistinę santvarką.

Iš karo prieš tarptautinį fašizmą išėjo sustiprėjusios ir išaugusios socializmo bei demokratijos jėgos visame pasaulyje, tuo metu, kai kapitalistinė sistema žymiai nusilpo.

Per 4 metus, praėjusius nuo tos dienos, kai buvo pasirašytas Vokietijos besa-

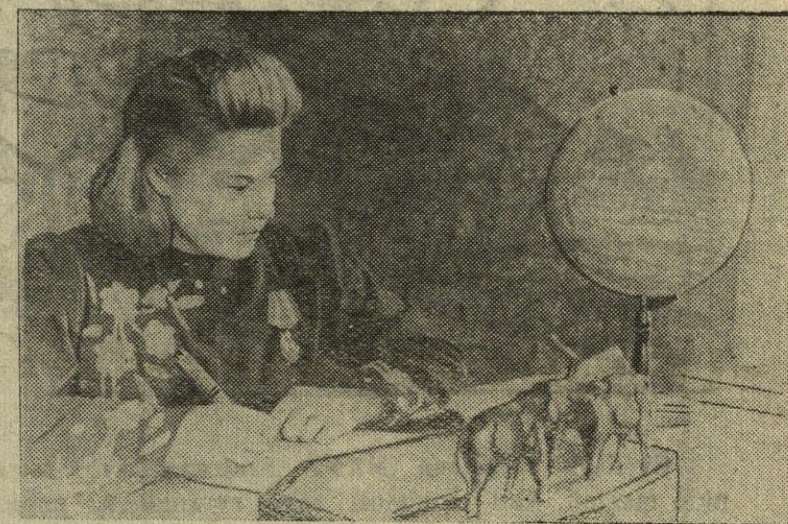
lyginės kapituliacijos aktas, tarybinė liaudis pasiekė naujų didingų laimėjimų kovoje dėl karo padarinių likvidavimo. Sėkmingai vykdydama pokarinį stalininį penkmetį, mūsų šalis žingsnis po žingsnio artėja prie naujo suklestėjimo, tuo metu, kai visas kapitalistinis pasaulis sukrečiamas pokarinių sunkumų ir neišvengiamai rita į naują ekonominę katastrofą.

Imperialistai, kupini baimės prieš Tarybų Sąjungos ir liaudies demokratijų sustiprėjimą, prieš socializmo ir demokratijos jėgų augimą visame pasaulyje, siekia pereiti į kontrpuolimą, organizuoja visą pasaulinę reakciją. Tačiau visos jų pastangos yra veltui.

S. LEONAS

Vilniaus valstybiniame universitete mokosi daugiau šimto demobilizuotų karių — Didžiojo Tėvynės karo dalyvių. 2 kurso studentai—pirmūnai demobilizuoti kariai komjaunuoliai S. Butėnas ir J. Borodinas — kovų už Berlyną dalyviai. Nuotraukoje: S. Butėnas ir J. Borodinas praktiniuose užsiėmimuose chemijos laboratorijoje.

Didžiojo Tėvynės karo metu J. Stankevičiūtė vokiečių užnugaryje kovojo už Spalio atnešą laisvę. Jos krūtinę puošia ordinas „Raudonoji Vėliava“. Dabartinio laiku drg. Stankevičiūtė mokosi darbo valstiečių jaunimo gimnazijoje. Nuotraukoje: J. Stankevičiūtė rengiasi užsiėmimams.

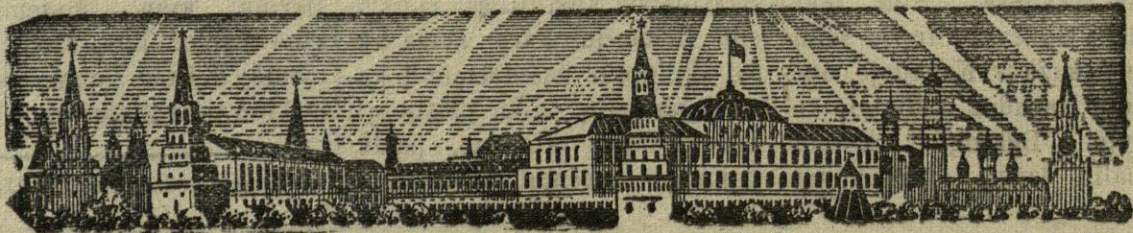
Mes laimėjome

Sumušti vokiečiai prie Šiaurės daugiau nebando pulti ir pasiūlyti bėgo, pametę pakeliui daugumą savo technikos. Mūsų dalinys pakyla gybę savo technikos. Mūsų ir žengia toliau. Už gerą ryšio laikymą šiame mūšyje tas į pagalbą kitoms kariuomenės dalims, vaduojančioms Klaipėdą. Visur tas pats vaizdas — sudaužyti vokiečių išgarsinti „tigrų“ ir užversti kečiai automašinomis. Pagaliau Klaipėdos krašte vokiečiai prie Vainode stoties bando mus sulaukyti. Į pagalbą pėstininkams ateina mūsų artilerija. Aš, kaip mūsų baterijos ryšininkas, stengiuos išlaikyti nenutruktą ryšį. Vokiečių pėstininkai pakyla į ataką, kuriems į pagalbą ateina artilerija ir tankai. Baterijai aš perduodu vado įsakymą atidaryti į tankus ugnį. Visa vyksta žaibo greitumu. Į išgarsintus vokiškuosius „tigrus“ pasiūlo tarybinės artilerijos ugnis. Viskas susimaišo. Matosi tik ugnis, dulkės ir dūmai. Ugnis sustabdoma ir štai prieš mūsų akis pasirodo laukas nusėtas hitlerininkais ir jų sudaužytais tankais. Jie

daugiau nebando pulti ir pasiūlyti bėgo, pametę pakeliui daugumą savo technikos. Mūsų dalinys pakyla gybę savo technikos. Mūsų ir žengia toliau. Už gerą ryšio laikymą šiame mūšyje tas į pagalbą kitoms kariuomenės dalims, vaduojančioms Klaipėdą. Visur tas pats vaizdas — sudaužyti vokiečių išgarsinti „tigrų“ ir užversti kečiai automašinomis. Pagaliau Klaipėdos krašte vokiečiai prie Vainode stoties bando mus sulaukyti. Į pagalbą pėstininkams ateina mūsų artilerija. Aš, kaip mūsų baterijos ryšininkas, stengiuos išlaikyti nenutruktą ryšį. Vokiečių pėstininkai pakyla į ataką, kuriems į pagalbą ateina artilerija ir tankai. Baterijai aš perduodu vado įsakymą atidaryti į tankus ugnį. Visa vyksta žaibo greitumu. Į išgarsintus vokiškuosius „tigrus“ pasiūlo tarybinės artilerijos ugnis. Viskas susimaišo. Matosi tik ugnis, dulkės ir dūmai. Ugnis sustabdoma ir štai prieš mūsų akis pasirodo laukas nusėtas hitlerininkais ir jų sudaužytais tankais. Jie

Po šio mūšio mane perkelia į Liepojos frontą. Gegužės 9 d. mūsų baterija gauna įsakymą nutraukti ugnį. Ir štai prieš mūsų akis pasirodo iš vokiečių apkasų pusės baltų skarmalų miškas. Jie pasiduos. Jų užsimojimas pavergti tarybinę liaudį nuėjo niekais. Nueiname į jų apkasus. Jie dabar tokie mažyčiai, tokie meilūs. Kur dingo tas riteriškas išdidumas, kuris buvo karo pradžioje? Jie rikiuojasi į eiles ir vienas kovotojas jų didžiausią pulką veda į belaisvių surinkimo punktus.

K. Lancė, Buvęs artilerijos ryšininkas, apdovanotas 2 „Raudonosios Žvaigždės“ ordinais ir medaliais „Už drąsą“ ir „Už pergalę prieš Vokietiją 1941—1945 m. m. Tėvynės kare“.

Trumpai iš apskrities

Sėją baigiamo

Tokį atsakymą gauname, kai užklausi Viešintų valsčiaus „Raudonoji Vėliava“ kolektyvinio ūkio pirmininką Vyšniauską apie sėjos eigą. Kolektyvinio ūkio valstiečiai šiandien jau užsėja pasukines kolektyvinio ūkio žemės pėdas. Pavyzdgingiausiai ūkyje valstiečių yra bu-

vesi ha valstietis Kaleinikovas. Šiandien jis su kitais darbe valstiečiais yra šeimininkais šimtų hektarų kolektyvinio ūkio žemės ir visas jėgas deda, kad kolektyvinio ūkio valstiečių gyvenimas būtų šviesesnis.

A. Sereika

Remontuojamas grūdų priėmimo sandėlys

Šiuo metu Subačiaus grūdų priėmimo punkto vedėjo drg. Petrausko iniciatyva, baigiamas remontuoti 500 tonų talpos grūdų priėmimo sandėlys. Baigiamas dengti naujas sandėlio stogas, tinkuojamos sienos ir t. t.

Remonto darbams vadovauja statybos technikas drg. Kulys. Geriausiai dirba prie remonto darbininkai drg. Rasinavičius, Tiškaitė ir kit. Jie savo užduotį išpildo po 120 proc.

A. Bartulis

Naujas išradimas

Svėdasų valsčiaus MANP neatremontavo žemės ūkio mašinų. Kad pateisinti savo nerangumą, punkte vedėjas žimys rodo naują išradimą.

Žimys draugui: „Kam čia remontuoti, jei ir neremontuota galima apsigėti.“

UŽSIENIO ŽINIOS

Telepres agentūra apie neatsakingą amerikiečių elgesį Vienoje

PRAGA, V. 4 d. (TASS). Telepres agentūros pranešimu iš Vienos, austrai, perkantieji atskirus amerikiečių karinės aprangos reikmenis, kuriuos Austrija gauna „JAV prekių pristatymų pagal pagalbos programą“ tarpe, nenori jais dėvėti Vienoje. Austrai netikri, kad amerikiečių kareiviai neatims iš jų tų drabužių. Vienos laikraščiuose pateikiama eilė pavyzdžių, kai amerikiečių kareiviai gavę smurtu išrėngę žmones, apsirengusius sena amerikiečių karine apranga. Gal būt, rašo „Esterreichische folksstimm“, amerikiečių kareiviai nežino, jog ši apranga yra iš karinių atsargų pertekliaus, kuriuo amerikiečiai nusikratė, atiduodami ją austrams pagal „pagalbos“ programą.

(ELTA).

Fašistinė provokacija Berlyne

BERLYNAS, V. 5 d. (TASS). Berlyne laikraštis „Tribüne“ rašo: „Kasdien gaunamos naujos žinios apie tai, kad fašistiniai gaivalai, anksčiau stovėjusieji nušaliai, pradeda atvira veikti ir vykdo provokacinius bei teroristinius aktus.“ „Gegužės mėn. 1 d. — praneša laikraštis, — priešais namą Nė 7 Maksstrase gatvėje (Šonebergo rajonas) grupė fašistų klykaudami „Mes nacional-socialistai“, apmėtė akmenimis butą, kurio lange buvo raudona vėliava.“

(ELTA).

Dėl fašistinių dalių formavimo koval prieš demokratinę Graikiją

PARYŽIUS, V. 4 d. (TASS). Paryžiuje leidžiamas tautinio komiteto demokratinei Graikijai padėti informacinis biuletenis rašo: „Paskutinėmis dienomis vėl sklinda gandai apie formavimą vadinamųjų „tarptautinių brigadų“, tariai skirtų Graikijos demokratinei armijai padėti. Tarp vis aiškiau, jog tie gandai skirti tam, kad būtų užmaskuotas užsieninių fašistų

siuntimas į Graikiją koval prieš demokratinę armiją. Generolas Zervas, kuris per pirmąją Graikijos okupacijos laikotarpį buvo italų šnipas Graikijoje Gutaco slapyvarde ir vėliau buvo ministras Calderio vyriausybėje, sugrįžęs iš savo kelionės į JAV, pareikalavo suteikti jam įgaliojimus panašioms karinėms dalims iš samdinių formuoti.“ (ELTA).

Naujų strelkų grėsmė Jungtinėse Valstybėse

NIUJORKAS, gegužės 5 d. (TASS). A. ošleited Pres agentūros pranešimu darbininkų ir įmonininkų savitarpio santykiuose Jungtinėse Valstybėse bręsta sunkiausia pokarinė krizė.

Streikų grėsmė pakilo ties penkiomis svarbiomis pramonės šakomis, kurios dirba vienas milijonas darbininkų. Gegužės mėn. 12 dienai paskirtas 75.000 darbininkų streikas „Kreislerio“ kompanijos fabrikuose. Tada bus pirmas jėgų išbandymas automobilių gamoneje po stambaus streiko, įvykusio 1946 metų pradžioje „Dženeral Motors“ kompanijos įmonėse.

Gegužės 11 dienai paskirtas 150.000 garvežių vairuotojų, kamikų ir iešmininkų streikas. Vyriausybė „tarpininkavimo tarnyba“ kol kas bergžūčiai mėgina užkirsti kelią tam geležinkelininkų streikui.

Elektrikų profsąjunga (GPK) paskelbė, kad ji užbaigė visus formalumus 200.000 darbinin-

kų streikui paskelbti „Dženeral Elektrik“, „Vestinghauz“ ir „Dženeral Motors“ kompanijų fabrikuose. „Dženeral Elektrik“ kompanija pareiškė, kad streiko grėsmė neprivers jos neįsitraukti prieš darbo atlyginimo pakėlimą.

Vyriausybinei „tarpininkavimo tarnybai“ nepavyko išspręsti konfliktą mėsos bei konservų pramonėje, kurioje 100.000 darbininkų streikuoja daugiau kaip pusantro mėnesio laiko. A. ošleited Pres agentūros pranešimu, senatorius-demokratas Džon tonas pareiškė, kad mėsos bei konservų kompanijos yra daugiau suinteresuotos sutriuškinti profsąjungą, negu konfliktą sureguliuoti.

Geležinkelininkų profsąjungos organas „Leibor“ rašo, kad stambios kompanijos sudarė sąmokslą, siekdamas įsaldyti darbininkų uždarbį 1948 metais, kai tuo tarpu brangumai ir pelnas be paliovos kyla. (ELTA).

ILJA ERENBURGAS

Kino provokatoriai

Gangsterių fantazija

Senojoj prancūzų baladėj, bendradarbiais, suvilioti juos parašytoj padugnių kalba, kažkuris dievobaimingas vagis aprašinėja nuodėmės atsiradimą: „Adomas nudžiovė obuolį ir viešpats dievas griebė už pakarpos“. Kiekvienas sprendžia pagal savo galimybes. Amerikiečių kino darbuotojai ne veltui mėgsta filmus apie gangsterius ir policininkus — tai pasaulis, kurį jie puikiai siai pažįsta. Amerikoje kiekvienas gangsteris gali lengvai, tapti policininku — ir atvirkščiai gi biznieriui, senatoriui ir žurnalistai pasirodo prieš mus — pareinamai nuo sąlygų — tai gangsteriais, tai policininkais.

Filmas iš tarybinės pasiuntinybės darbuotojų gyvenimo sufabrikuotas pagal klasiškus gangsterinių filmų receptus. Pasiuntinybėje dirba lemtingoji moteris, graži blondinė vardu Baranova. Jos uždavinys — šokti su vyriškos lyties

ir tuo pačiu išvelgti į jų nuodėmingą dašią. Vyriškosios lyties bendradarbiai visą laiką neperstoja gyre Kanados likierius (tarp kitko — gan blogus) ir, suprantama, siurbia jį neribotais kiekiais. Vienas iš likierius įsimilėjusių vyrų, būtent Trigorinas, trokšta pagrobti atominę bombą. Jo bendradarbis Ranevas duoda direktyvas Kanados komunistams. Visi šitie žmonės kalbasi tarp savęs Čikagos recilivistų kalba. Į baisųjį pritoną, atskirtą nuo pasaulio geležine užuolaida, pateko nekaltasis Guzenko su savo geradėjiška žmonele Ana. Šios porėlės prisidėjimas prie užatlantinės demokratijos idėjų įvyksta virtuvėje — pamačius šaldytuvą. Ana pagauna ekstazę, ir ji akimirksniu supranta visą marksistinės pusaulėžiūros tuštybę. Po to, Ana atneša į

pasaulį žavingą kūdikį ir kategoriškai pareiškia savo vyrui, kad jie turi visam laikui pasilikti Amerikoje, nes auklėti vaiką Rusijoje neįmanoma. Išgama Ranevas staigia: „Mums svetimas buržuazinis sentimentalumas“. Ana, žitūrdama į kūdikį rauda: „Vargšelis, jis augs galvodamas, kad visas pasaulis — jo priešai“. Eilinis alkoholikas perspėjandis kartoja: „Buti nušūnčiamam į Rusiją — tai skamba, kaip laidotuvių giesmė. Mano problemas nulems salvė, aš iki savo mirties nesuspėsiu nusigerti“. Pagaliau Guzenko griebia glėbį slaptų dokumentų, sakydamas savo žmonai: „Tai mano amunicija“, — ir išbėga pas kilniuosius kanadiečius. Tarybinis sąmokslas susektas, deputatas, profesorius ir kiti „raudonieji“ teisiami. Filmo pabaigoj diktoriaus praneša: „Šiuo metu Igoris Guzenko ir jo šeima gyvena kažkur Kanadoje, nuolatinėje Kanados policijos apsaugoje. Dėkingas kraštas specialiu įsaku suteikė jam

Kanados dominijono piliečio teises ir privilegijas“.

Amerikiečių kino vertelgų pateisinimui galima pasakyti, kad apie tarybinę pasiuntinybę jie neturi nė mažiausio supratimo, užtat jie gerai žino diplomatinį gangsterių papročius. Galėtų pasakyti — tai buvo seniai. Taip, nuo to laiko diplomatai pasidarė atsargesniais. Tačiau, kaip neprisiminti diplomatų paskutiniųjų metų įvairių akcentriškų veiksmų? Brazilijos pasiuntinybės sekretorius sukėlė įspūdingas muštynes Maskvos restorane. Anglų diplomatas vertėsi spekuliacija — prekiaavo kontrobandiniu koverkotu, Kanados pasiuntinybės Varšuvoje bendradarbiai „paklydo“ ir be jokių vizų atsidūrė tarybinėje teritorijoje. Argentinos pasiuntinybės nariai išveždavo save agentus lagaminuose. Skarmalais apsilvilkęs Didžiosios Britanijos karo atašė buvo užklyptas besidairant į karinę gamyklą. Jei prisiminti skandalingas istorijas, paaiš-

teismo procesuose Belgrade, Bukarešte, Budapešte, Sofijoje, Skoplėje, tai taps aišku, kuo mėgsta užsiimtinėti daugelio šalių (neišvardinsiu kokių — diplomatinio mandagumo sumetimais) daugelis diplomatų.

Poetas — vagis rašė, kad Adomas pavogė obuolį. Aš nesistebėčiau, jei jis būtų parašęs, kad viešpats — dievas prieš tai nudžiovė Adomo šonkaulį ir padarė iš jo Ievą. Amerikos gangsteriai pasaulį mato savo akimis — jie nesupranta ir negali suprasti, kad tarybiniai diplomatai — tai paprasti tarybiniai žmonės. Vagis — įsibrovėlis nežino, ką jaučia doras žmogus, — jis moka išlaužyti duris, bet ne širdis.

Žodžiu „kinas“ prasideda eile neologizmų — mes žinome kino artistus, kino režisierius, kino išnuomotojus, kine mechanikus, kino operatorius; dabar žinome taip pat ir kino provokatorius.

Atsakingas Redaktorius A. DAGELIS